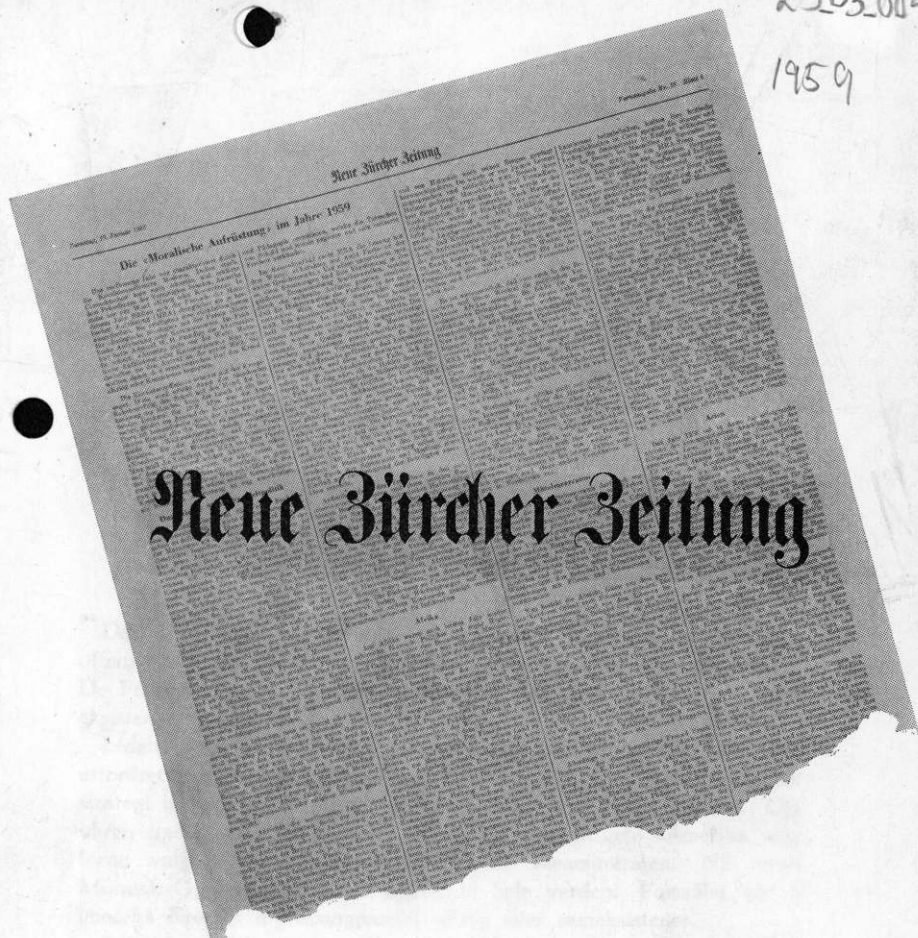

2505004

1959

Neue Zürcher Zeitung

En av Neue Zürcher Zeitungs medarbeidere, Max Schoch, har skrevet følgende oversikt over Moralske Opprustnings verdensomspennende kamp det siste året. Det var en helsides artikkel som sto i den sveitsiske utgaven av bladet søndag 17. januar og i utenlandsutgaven tirsdag 19. januar 1960. I en UPI-melding som ble gjengitt i svensk presse den 25. november 1959, blir det sagt om Neue Zürcher Zeitung: «Neue Zürcher Zeitung har vunnet almen anerkjennelse som verdens mest ansette tyskspråklige avis.»

MRA 1 ÅRET 1959

ZZ
NX

MRA I ÅRET 1959

Det som karakteriserte året som gikk, var Moskvas sameksistens-offensiv. Dulles døde. Krusjtsjov kom til Amerika og erklærte overfor De Forente Staters president at Amerika har valget «Krig eller sameksistens».

I dette året følte Moralsk Opprustnings forkjempere seg sterkere utfordret enn noensinne. De åpnet sine toppkonferanser for ideologisk strategi med parolen: «Moralsk Opprustning eller kommunisme». Om våren hadde admiral Standley formulert alternativet: «Amerika står foran valget Moralsk Opprustning eller kommunisme». Nå rettet Moralsk Opprustning denne appell til hele verden. Formålet var å imøtegå Kreml's utpressingparole, «Krig eller sameksistens».

Sameksistensoffensiven spiller på krigsfrykten. Denne blir forsterket gjennom Sovjets blendende rakettsuksess, utskytingen til månen og raketten som kretset om månen. Lunik er også et varig minne om 1959. Alt som styrker frykten, hører til sameksistens-strategenes arsenal. Her må en også regne med for eksempel filmen «Den siste bredd», bygd på Nevil Shutes roman. Denne gir et bilde av verdens undergang gjennom radioaktivt nedfall og framhever dramatisk alternativet i spørsmålet sameksistens eller verdensundergang. For å kunne forstå MRA's virksomhet og dens parole rett, må man se det på bakgrunn av slike alternativer. Det ville være galt oppfattet om man forsto det slik at verdens framtid bare var et spørsmål om Kreml eller Caux. Det ville være en altfor snever oppfatning både av kommunismen og Moralsk Opprustning.

Dualistisk syn på verdenspolitikken.

Kommunismen er for Frank Buchman en åndelig holdning som man ikke kan definere med medlemskap i en partiorganisasjon. Heller ikke kan man forstå marxismen som en bestemt historisk filosofi. Kommunisme betyr her ethvert menneskes streben etter selv å bestemme og ved sin ånd og hjerne kontrollere verden ved å utnytte sine medmennesker. Den sovjetrussiske totalitære stat og det kommunistiske parti er de konsekvente politiske uttrykk for denne opprørsånd. Men hvem som helst kan — uten å være klar over det — være med på å støtte kommunismens framgang. Enhver streben etter makt, enhver form for egoisme, all umoralsk handling øker kraften hos denne negative ånd, kommunismen. Det eneste motprinsipp til en kommunisme som er så konsekvent i sitt fiendskap mot Gud, er lydighet mot Guds ånd, hans vilje og bud. Heller ikke Moralsk Opprustning kan man identifisere med en organisasjon. Det er en lydighetsinnstilling hos mennesker som vil la Guds ånd herske så vel over enkeltmennesker som over hele verden. Slik forstår man alternativet «Kommunisme eller Moralsk Opprustning». Derfor legger Frank Buchman og hans styrke all vekt på Guds ledelse og menneskets frihet fra alle synder og moralske nederlag. Derfor er det at kampen mot kommunismen går sammen med den personlige moralske kamp. Og derfor er det at enhver vennskapelig «goodwill-innstilling» og enhver rent politisk anti-kommunisme avvises som utilstrekkelig eller til og med skadelig.

Dette må man se i øynene enten man er liberal eller konservativ, sosialdemokrat eller nasjonalist. I all politisk virksomhet må man være forkjemper for Guds ånd og det gode i kamp mot det ondes prinsipper. I sitt parti såvel som i sin religion må man stå som et menneske som lytter til Gud og som gjør de 4 absolutte moralnormer, oppriktighet, renhet, uselviskhet og kjærlighet til ubetingete livsnormer. Bare en menneskehet som fører kampen mot kommunismen på et moralsk plan, vil vinne seier. Partipolitikk eller religiøs misjon er ikke nok. Det er på grunnlag av dette dualistiske syn på verdenspolitikken og dens bakgrunn at siste års aktivitet har utfoldet seg. Årets devise «Moralsk Opprustning eller kommunisme» intensiverte bevegelsens virksomhet. Flere mennesker ble nådd enn noensinne før. Til dette bidro Frank Buchmans fødselsdagstale, som ble publisert i alle de største aviser i verden — det samlede opplag var på 750 millioner. Manifestet «Ideologi og sameksistens» nådde ut til alle hjem i vårt land, og ble i andre land sendt til utvalgte adresser. I flere måneder var begge møtesentrene, Mackinac og Caux, åpne og ble en opplevelse for titusener. Videre organiserte bevegelsen for Moralsk Opprustning store møter i brennpunktene for det politiske liv: i Berlin, på Kypros, i Storbritannia,

i stålsentret Pittsburg og andre steder. De slo ned på sameksistensillusjonen og kjempet for enhet mellom de ikke-kommunistiske land. Her skal bare de viktigste virksomhetsområder skisseres i korthet. Det ville være umulig å regne opp alle de byer og land hvor venner av Moralsk Opprustning hadde sammenkomster med politiske personligheter og med alminnelige mennesker, med industriherrer og med fagforeningsledere.

Amerika.

I Amerika står sentret på den lille øya Mackinac i første rekke. Dette pionersentret er alltid åpent, trass i at vinteren setter inn tidlig, og de enorme vannflatene på de store sjøene mellom U.S.A. og Canada fryser til og først blir farbare igjen sent på våren. Her blir Amerikas største problemer behandlet sammen med de internasjonale spørsmålene. Særlig har man tatt opp ungdomskriminaliteten. Ungdommen selv produserte en film og flere skuespill som de brakte til en rekke byer, og med forestillinger i skolene og i fjernsynet rakk de like inn i nasjonens familieliv.

Årsaken til krisen ser man i en manglende forståelse av at ungdommen har en oppgave og en framtid som kaller på de beste evner og den hele karakterstyrke hos hver enkelt. En ren moral blir stilt opp som svaret til drukkenskap og utsvevelser. Oppdragere støtter de unges innsats ved å avvise den misforståtte psykologi og pedagogikk som lukker øynene for kjensgjerninger som synd og skyld og forkynner en tom frihet.

I rasekonflikten søker MRA løsningen på det grunnlag at det ikke er hudfarge det gjelder, men karakter. Framfor alt søker man å sette disse motsetningene og deres forsoning inn i en større sammenheng: verdensoppgaven å eliminere enhver diskriminering av de fargete folk. Det amerikanske folk må her gå foran med et godt eksempel.

Under stålstreiken, for øvrig allerede før den brøt ut, forsøkte MRA å megle. Man var klar over at det ikke fantes økonomiske grunner for konflikt. Dens årsak lå i maktkampen mellom forskjellige retninger innen fagforeningene og deres representanter. Framfor alt var det et faktum at ytterliggående elementer hadde satt den i verk, fordi det bare var de som hadde noe å vinne på den. Hvis streiken mot formodning skulle lykkes, ville de stå som helter; men hvis den mislyktes, ville de utnytte misnøyen og derved skape en mer radikal innstilling hos arbeiderne. MRA søkte å overtale arbeidsgiverne til ikke å utnytte den gunstige stilling de faktisk hadde på et tidspunkt da de store lager av stål og truende avsetningsvansker gjorde at en arbeidskonflikt måtte forekomme dem å være en lokkende mulighet. Meglingen førte ikke

fram, men det bør nevnes med takk at de var på pletten og satte inn tid og penger for den gode sak. De satt heller ikke med hendene i fanget i de lange månedene streiken varte, men gjennom sine skuespill og møter i stålsentret Pittsburg forsøkte de å påvirke begge de streikende parter.

Dessuten ble forholdet til de sør-amerikanske stater og deres sosiale problemer tatt opp til drøfting. I brasilianske havnebyer ble det arbeidet i Moralsk Opprustnings ånd. Forskjellige tidligere kommunister fra Sør-Amerika forsøkte å gjøre det klart for nord-amerikanerne hvor viktig MRA er i deres ideologiske situasjon. I denne sammenheng ble det pekt på farene ved tilbøyelighetene til en sameksistens med Sovjet-samveldet slik som den i Amerikas politiske og økonomiske liv kommer til uttrykk i utveksling av besøk, utstillinger og sportslige og kulturelle tilstillinger. Afrikanere som kom til Mackinac, rettet en inntrengende henstilling til de guvernørene som ville reise til Moskva, og bad dem oppgi reiseplanene. Innbydelsen til Krusjtsjov ble fordømt ut fra tilbakevirkningene i Sør-Amerika og andre kontinenter. Sameksistens fremmer infiltrasjonen.

Afrika.

Likesom i tidligere år har Caux og Mackinac også i 1959 vært besøkt av mange framstående afrikanske politikere, bl. a. også regjeringsmedlemmer. Framfor alt hadde konferansesentret i Caux et stort antall afrikanske besøkende. Også disse sa sin mening om Amerikas og Storbritannias illusjoner om sameksistens. En tidligere justisminister fra Dahomey i Vest-Afrika beskrev hvordan Krusjtsjovs Amerika-besøk meget behendig ble utnyttet av kommunistenes propaganda i Afrika, og hvilken betydning det har at nettopp Sovjetdiktatoren som det første regjeringsoverhode vil komme på offisielt statsbesøk i Afrika i 1960. Det smigrer de afrikanske politikeres selvfølelse. Afrika er blitt villledet av Vestens sameksistenspolitikk og splittet i sin vilje til å stå imot kommunismen.

Sierra Leones finansminister innbød MRA til sitt land for å trene menn i å løse fremtidens oppgaver i en oppriktig, uselvisk og ubestikkelig ånd.

Visepresidenten i Nigerias faglige landsorganisasjon sa i Caux rett ut: «Problemet på mitt kontinent er ikke et raseproblem, men et moralsk problem.» Han beklaget at den hvite mann i Afrika gjennom sin oppreden selger Afrika til kommunismen.

På den annen side uttrykte Kameruns finansminister sin takknemlighet overfor hvite leger, lærere, embetsmenn og teknikere som med sine kunnskaper, sin hengivenhet og ofte store uegennytte gjør det mulig

for Afrikas folk å gå den fulle uavhengighet i møte. De dårlige elementer er i mindretall, men utgjør ikke desto mindre en stor fare.

Gang på gang ble det av afrikanerne uttalt at bare Moralsk Opprustning gjør det mulig å demme opp for kommunistisk infiltrasjon i fagbevegelsen og i statsadministrasjonen eller å avsløre slik infiltrasjon i tide. Bare gjennom MRA, sa de, kan man i Afrika rå bot på de farlige følgene av ærgjerrighet, sjalusi, begjær og mottagelighet for smiger. Et Afrika fritt fra hat, sjalusi og begjær kan bare fremstå gjennom moralsk opprustning.

Studenter fra Liberia, blant annet president Tubmans sønn, studenter fra Nigeria osv. tok ordet fra plattformen. Liberianerne gjorde kjent at de hadde avslått å besøke ungdomsfestivalen i Wien for i stedet å komme til Caux. Sterkt inntrykk gjorde en engelsk oberst, plantasjeier og leirkommandant fra Kenya sammen med sine to ledsagere, to unge, kraftige Mau Mau menn. De fortalte hvordan Moralsk Opprustning hadde forvandlet til vennskap et tilsynelatende uovervinnelig hat som ga seg utslag i grove voldsgjerninger. De besøkte foruten Amerika forskjellige steder i Europa og også Kypros, og hvor de enn talte, gjorde deres friske, overbevisende holdning et varig inntrykk.

I Caux var afrikanske intellektuelle som både ved sitt vesen og i sine taler røpet den spente, opphissede nasjonalisme hos nasjonene på dette kontinent. Der var også afrikanere, rotfestet i gammel hjemlig adel, som den sympatiske høvding fra Basutoland — tenksom og rolig som en storbonde fra Emmeretal. Nøakternt og rettferdig vurderte han både sorte og hvite og MRA's forsonende innsats.

Med den syngende aksent som er så karakteristisk for fjellfolkene, fortalte denne høvding meg hvordan han ved et tilfelle var kommet i forbindelse med Moralsk Opprustning i London. Hans opplevelse er typisk. Han var i London i forbindelse med utarbeidelsen av en ny forfatning for hjemlandet, og der drev han omkring, fortapt i denne ørken av hus, syk av lengsel etter sine hjemlige fjell. Da kom han i snakk med noen ungdommer som til slutt fikk ham overtalt til å komme hjem til dem. Disse folks vennlighet og menneskelighet virket oppkvikkende på ham, og på denne måten ble han kjent med hva de kjempet for. Da han kom hjem, ble han foranledning til et offentlig MRA-møte i forbindelse med et stort nasjonalt stevne.

Det er en kjent sak at også kommunistene vet å vinne innfødte ledere som føler seg frastøtt av europeernes reserverte nøkternhet. Det er viktig at der også i Vesten finnes en organisasjon som har øynene åpne for det menneskelige behov av kontakt og vennskap.

MRA's virksomhet i Afrika vekker stor interesse. Dette fikk et team erfare da det reiste og besøkte en rekke land. Men arbeidet er vanske-

lig, fordi forholdene skifter fra land til land. MRA kjemper overalt for full likestilling mellom rasene; men det som er selvnlysende i fransk Vest-Afrika, møter den mest hårdnakkede motstand i Sør-Afrika, — selv om det også der har vært mulig å holde ikke mindre enn 24 konferanser for både sorte og hvite i løpet av de siste år. I Nord-Afrika er forholdene atter helt andre.

Middelhavs-området.

Arbeidet i Middelhavs-området bygger først og fremst på den vellykkede forening av grekere og tyrkere på Kypros. Tallrike representanter for begge disse folkegrupper besøkte Caux. Blant dem var den greske arbeidsminister, den tyrkiske forsvarsminister, presidenten og visepresidenten for det tyske forbund, og erkebiskop Makarios' personlige rådgiver. Erkebiskopen selv mottok i begynnelsen av november et MRA-team som deretter reiste rundt på Kypros og i by etter by gjorde sitt budskap kjent ved offentlige møter og skuespill og filmer, under medvirkning både av myndigheter og av almenheten, ja til og med av kommunistiske ledere. Nå er hensikten å innby gjester fra hele Midt-Østen til Nikosia. De første er allerede kommet fra Libanon. Kypros' eksempel skal bli en gnist som fenger i denne del av verden.

Moralsk Opprustning har prinsipielt en positiv innstilling til den arabiske verdens nasjonale frigjøringsbestrebelse, men vil bringe dem i forbindelse med faktorer som vil løfte dem ut over seg selv og vise de arabiske folk at de har ansvar for å gi verden en moralsk fornyelse og seier over kommunismen. I denne sammenheng er det verdt å nevne det telegram som ble sendt til Nasser på 7-års dagen for den egyptiske revolusjon og som ble undertegnet av diverse engelskmenn: «Vi vil dypt beklage hva vårt land har gjort mot arabernes frihet og menneskelige verdighet. . . . Vi ville se det som en gunstbevisning å kunne motta på konferansen i Caux en delegasjon utsendt av Deres Eksellense.»

Også i år hadde Mackinac besøk av Den arabiske ligas generalsekretær dr. A. K. Hassouna, som i mange år har vært en venn av Frank Buchman. Dr. Hassouna spilte en viktig, for ikke å si avgjørende rolle ved å skape enighet i Libanonkrisen. Moralsk Opprustning ventet at han vil gjøre en betydelig innsats når det gjelder å skape forsoning i Algerie.

Den franske filosof Gabriel Marcel og parlamentsmedlemmet general Bethouart var også begge beskjeftiget med Algerie-problemet mens de var i Caux. Men det var også andre franske generaler i Caux, f. eks. generalstabssjef general Jouhaud, og justisminister Michelet, som viste at de var imponert over det eksempel Kypros har gitt, selv om de ikke

kom med offisielle uttalelser om Algerie. De muhammedanske delegerte pekte på at en løsning innen rammen av Moralsk Opprustning ville bety en erkjennelse av at Algerie-spørsmålet var et internasjonalt problem som ikke kan behandles som et indre fransk anliggende.

Europa.

Moralsk Opprustning støttet de Gaulle. Peter Howard, som er toneangivende innen bevegelsen, kalte den franske statssjefen og den tyske forbundskansleren de grunnpilarer den europeiske enhet bygger på. MRA vil gå energisk inn for denne enhet. I den forbindelse bør man se en rekke budskaper om Berlin, de siste avgitt i byen selv. Atter og atter betoner Moralsk Opprustning betydningen av denne by. Representanter for Moralsk Opprustning kom til Berlin fra alle kanter av verden, og mange dro tilbake til sine fjerne hjemland med Brandenburger Tor-merket på jakkeoppslaget som tegn på sin samhörighet. Det er oppmuntrende å se dette merket på frakken til en sort revolusjonær fagforeningsleder fra Johannesburg — helt borte ved Stillehavskysten. Man skydde heller ikke kostbare telefonsamtaler mellom Berlin og Mackinac for tydelig og hørbart å gi uttrykk for begge konferansers enhet og forpliktelse overfor Berlin.

Den truede enhet mellom England og Tyskland ble like energisk støttet. Da engelske aviser angrep Adenauer fordi han bestemte seg til å bli stående som forbundskansler, fikk han øyeblikkelig støtte fra engelske personligheter i Caux, som demonstrativt ønsket ham velkommen til England. Da besøket hos Macmillan kom i stand i november, reiste et MRA-team i forveien. Det besto for det meste av tyske gruvearbeidere som i de britiske gruve- og industridistriktene oppførte et enkelt og klart skuespill som de selv hadde skrevet. Før denne gruppen reiste, mottok Adenauer dem og underholdt seg med dem en hel time, og i London hadde han en ny sammenkomst med dem og deres venner i MRA.

I forbindelse med kampen for enhet i Europa kom aksjonen mot Krusjtsjovs besøk i Norden, hvor Moralsk Opprustnings tilhengere tok del, blant dem den konservative tidligere danske utenriksminister Ole Bjørn Kraft.

MRA stiller seg kritisk også til spørsmålet om europeisk handel med Østblokk-landene. I stedet pekes på hvor nødvendig det er å utvide handelsforbindelsene med de underutviklede land. Det er innlysende at dette stiller konkrete moralske krav til de europeiske land: i stedet for rask fortjeneste må man ta risikoen på dyre investeringer.

Her bør også nevnes den personlige og moralske hjelp som ble gitt

den østerrikske forbundsstats ungdomsorganisasjon og dens medlemmer i kampen mot ungdomsfestivalen i Wien.

Det er umulig å vurdere den innflytelse som Caux gjennom de europeiske gjester utøver i hjemmene og i næringslivet. Når det er spørsmål om vekst og forvandling i menneskers innstilling og personlighet, sjel og karakter, vil det alltid skifte med fremgang og tilbakeslag, nye fremskritt og retrett, — det gjelder både de overbeviste tilhengere og de kritiske tilskuere. MRA sikter overalt på en total forvandling i menneskene, men må som oftest nøye seg med å bære frukt som en positiv faktor i privatlivet og om mulig også i det offentlige liv.

Asia.

I Asia ble i året 1959 kommunistenes anslag i Laos lykkelig avverget. Ifølge MRA har to av bevegelsens tilhengere spilt en ledende rolle i denne heldige utvikling. Da landets regjering for to år siden slo inn på sameksistensens vei og tok to kommunister inn i ministeriet, reiste begge MRA-mennene til Mackinac. De forpliktet seg til kompromissløs kamp mot sin regjerings politikk. Den ene dannet «Nasjonal-komiteén til forsvar for nasjonenes interesser». Denne komité utga en avis som til motto valgte den typiske MRA-devisen «En ny politikk gjennom nye mennesker». Den andre mannen ledet en stor demonstrasjon da kommunistene gikk til angrep på de laotiske forpostene, — for å få regjeringen til resolutt å ta forholdsregler. Disse menns klare og modige holdning har bidratt til at kommunistenes infiltrasjonstaktikk mislyktes.

Fra India kom lederen av Keralas Kongressparti til Caux sammen med andre politikere etter at «Den nasjonale frigjøringsbevegelse» hadde gjennomført sin seierrike kamp mot den kommunistiske regjering. Han fortalte hvordan den kommunistiske fremgang bare var muliggjort av en utbredt rivalisering mellom de nasjonale politikere. Han og hans gruppe kom til Caux for å finne veien til enhet, fred og moralsk og åndelig seier over kommunismen.

Som i tidligere år kom det mange indere til Caux og Mackinac, hvor Mahatma Gandhis unge sønnesønn spiller en stor rolle som Frank Buchmans medkjemper. Han står bestemt avvisende overfor Nehrus sameksistens-politikk.

Det sier seg nesten selv at Japan har en sterk MRA-gruppe. De har stadig besøkt de amerikanske konferansene, og i 1959 organiserte de til og med sin egen konferanse i Tokio og Kyoto med gjester fra Europa og Amerika. Særlig må nevnes en gruppe av fremstående japanske sosialister som fra Mackinac gjorde en reise gjennom Europa, hvor de besøkte sine partifeller og fagforeningskolleger for å slå til lyd for en fornyelse av sosialismen i Moralsk Opprustnings ånd. Etter hva de

sa, har sosialismen i stor utstrekning mistet arbeidernes tillit fordi dens ledere setter personlig fremgang foran den sosialistiske ideologi.

Endelig er bevegelsen for Moralsk Opprustning også opptatt av spørsmålet om hvordan Asias budhister skal bli pionerer for en åndelig og moralsk gjenreisning i Asia. En ledende abbed fra Thailand ble vunnet for MRA. Han reiste rundt i verden, besøkte bl. a. Paven, den tyske forbundskansler, den indiske president og mange andre fremstående personligheter, og gjestet også slike brennpunkter i verdenskampen som Berlin.

Kort før katatrofen rammet Tibet, ble det kjent at en avis i Vest-Tibet hadde trykt utdrag av MRA-boka «Kampen for mennesket» i tibetansk oversettelse. Også den tredje av de store verdensreligioner er nå åpen for MRA's virksomhet og lære — slik det allerede tidligere har fremgått av den positive innstilling som burmesiske munk og politikere har vist overfor MRA. Nå er abbeden av Thailand eksempel på det samme, selv om han lar forstå at det ikke skjer uten motstand.

Denne ufullstendige oversikt over den virksomhet som utøves av Frank Buchmans venner, har til forutsetning «et moralsk commonwealth». Dette er også garantien for at en internasjonal etikk er mulig. De som bygger på den, fortjener ros og anerkjennelse selv der hvor begrunnelsen i enkeltheter synes å stå i motsetning til andre trosbekjennelser, og selv der hvor varig suksess synes tvilsom.

Karl Marx hevdet at det ikke bare gjaldt å forstå verden som filosofene gjør det, men å forandre den. Moralsk Opprustning holder seg heller ikke bare til analyser og lærde fortolkninger. Likesom man i teknikkens verden eksperimenterer, prøver også MRA eksperimentets vei, og bygger på det som lykkes. Derfor er grunntonen i ethvert møte ikke en filosofisk sannhetserkjennelse, men praktikerens jublende: «Det går! Det fungerer!»

Max Schoch.

Flere eksemplarer av denne artikkelen,
som kommer som tillegg til MRA Infor-
masjon, 11. årg. nr. 6, kan bestilles fra
Moralsk Opprustning, boks 1243, Oslo -
Vika. — Pris 50 øre.